

Telegraful Român.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 14 cor., 6 luni 7 cor., 3 luni 3 cor. 50 fil.
Pentru monarhie pe an 16 cor., 6 luni 8 cor., 3 luni 4 cor.
Pentru străinătate pe an 24 cor., 6 luni 12 cor., 3 luni 6 cor.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipogr. arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

Corespondențelesă se adreseze Redacției «Telegraful Român», str. Măcelarilor Nr. 45.
Scrisori nefrancate se refuză. — Articoli nepublicați nu se înapoiază.**INSERTIUNILE:**

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil.
rândul cu litere garmond.

Partidul radical.

Sibiu, 12 Iunie n.

Sâmbătă s'a constituit în toată forma în Budapesta partidul regnicolar *radical*. De sine înțeles, că e vorba de un partid nou politic maghiar, pentru că așa se vede, că Maghiarii încă tot nu au destule partide politice, ori dacă le au, nu au partidele lor programe destul de deslușite, cari se ducă țara acolo unde toți vrem să ajungă: la liniște, bunăstare și fericire. Un nou partid deci, cu un nou program, și cu conducători și aderenți recrutați cu deosebire din clasa intelectualilor din Budapesta, însă în mare parte de seminiție semită. Sunt mulți Evreii cari au dat naștere partidului și cari fac acum parte din conducerea partidului; și împrejurarea aceasta dă, cum spuneau și confracții dela foaia oficioasă săsască din loc, un «colorit specific întregei mișcări», dar dă totodată și publicului celui mare îndemnul și-i face de datorință, se privească cu anumită neîncredere la noul partid și să stea departe de acțiunile sale.

Nu pentru că oamenii din fruntea noului partid ar fi de neîncredere; ci pentru că din gândirea lor a ieșit un program, cu care nici una dintre naționalitățile nemaghiare din patrie nu va putea să simpatizeze. Ba nu pot simpatiza nici chiar Maghiarii din Ungaria creștină, și cu atât mai puțin noi, Românii, cari dacă mai trăim încă și azi ca popor cu limbă proprie națională pe acest pământ strămoșesc, avem să mulțămim bisericii care ne-a conservat, religiozității poporului crescut în biserică și prin biserică, pentru că numai credința a putut se dea poporului nostru țaria de a învinge toate ispitele, toate primejdiile, toate valurile cari au trecut peste el.

Și noul partid maghiar, partidul radical, pus sub șefia domnului Oscar

Lászi, tocmai în contra acestui isvor nesăcat de mângăere și de țările își îndreaptă săgețile, trecând în programul seu politic între altele, ca puncte cari sunt de realizat cu posibilă grabire: *împărțirea tuturor averilor bisericesti, despărțirea bisericii de cântărit, scoaterea din școale a religiei și statificarea instrucției pe întreaga linie*. Va se zică, biserică să nu mai crească pe seama statului cetățeni religioși și morali, iar statul să nu mai dea nici un ajutor bisericilor, ci să le considere de societăți particulare, cari n'au nimica de a face cu statul, ori statul cu ele, decât numai întru atâta, că are să le confişte averile. Să se iee deci toate averile dela biserici, statul să nu mai dea nimica pentru susținerea lor, și mai ales pentru salarisarea preoției, ci credincioșii se îngrijesc singuri de preoți și de acestea statul a luat întâi toate averile.

Va fi oare preot român, ori alt intelectual român, cu trager de inimă față de biserică, care se va putea însuși pentru un program politic cu astfel de puncte, chiar și când în fruntea programului e trecut punctul atât de ademenitor al votului universal, egal, direct și secret? Intrebăm: Ce folos putem avea noi din votul universal, egal, direct și secret, dacă ni se ia școala confesională și ni se atacă biserică națională? Fără vot universal a trăit poporul român pe plaiurile acestea două mii de ani; fără biserică sa națională și fără viață religioasă n'ar putea trăi nici o sută de ani.

Trebue să ne exprimăm deci mirarea, că organul comitetului național, ziarul «Românul» din Arad, în fruntea căruia stau oameni puși în serviciul bisericii noastre, *simpatizează* cu noul partid politic maghiar, și ne face să presupunem, că

o împreună lucrare, o tovărășie a sa cu partidul radical nu ar fi tocmai eschisă.

Oameni singuratici pot să se întovărășască politicește cu orișicine. Suntem însă siguri, că nici preoțimea română, nici poporul român, nu va putea să facă cauză comună cu aceia, cari atentează la biserica sa, cari vreau să scoată instrucția religioasă-morală din școală, și vreau, ca micile noastre economii, fonduri și fundațiuni, adunate ban de ban din sărăcia noastră, să le împărțim cu alții!

Noi dealtceam am avut înainte cu doi ani un schimb de păreri cu domnul Oscar Lászi, șeful radicalilor, căruia îi spusese atunci, că pe lângă toate părerile sale corecte și sănătoase, pe cari le are cu privire la rezolvarea chestiei de naționalitate, — interese mari și vitale ne despart pe unii de alții, în urma faptului, că luptele pe cari le purta pe atunci domnul Lászi pentru democratizarea țării erau îndreptate în parte în *contra bisericilor și a autonomiei lor*, precum și în *contra școalelor confesionale*, dorindu-se statificarea școalelor pe întreaga linie. Atunci am răspuns domnului Lászi, (în numărul 81 din anul 1912), că noi, Românii: «în biserică noastră națională, (care de altceam nu e biserică cu latitudinii, ci e biserică săracă, în schimb însă e o biserică democratică în cel mai larg înțeles al cuvântului), și în școala noastră confesională, nu ne aflăm numai mângăerea sufilească, necesară pentru fiecare popor, ca și pentru fiecare individ, ci ele formează totodată și au format totdeauna pentru noi adevărate fortărețe, menite să ne apere naționalitatea, viața etnică, cultura, tradițiile, tot ce ne aparține nouă, *ca popor român*. Singura garanță pozitivă pentru conservarea tuturor bunurilor noastre naționale ne este astăzi *biserica și școala*, deci a le pierde, ori a renunța la ele, ar însemna a ne pierde ori a renunța la înșăși viața

noastră de popor muncitor și dornic de cultură, de popor alcătuitor de stat în patria aceasta. Iar aceia, cari, cu voea sau fără de voea, dau mână de ajutor celor ce caută să ni-le dărim: nu pot să ne fie prieteni, nici aliați, și noi cauză comună cu ei nu putem să facem»...

Pe punctul acesta de vedere stăm și astăzi, când pentru realizarea ideilor sale nu mai luptă numai dl Oscar Lászi singur, ci un partid, partidul său, partidul radical, care foarte greșit împarte populațiunea țării în două grupări, cu «oameni muncitori și nemuncitori», când ar trebui să o împartă în «oameni religioși și nereligioși», spunându-se, că să ridică steagul de luptă al celor din urmă, în contra celor dintâi. Pentru că în fond *acesta* e scopul partidului radical: omorirea religiozității și scoaterea ei din sufilele cetățenilor. Și aceasta să fie calea care duce la fericirea statului?...

Reforma administrativă. Camera ungară e convocată pe astăzi, Vineri, la ședință. Se va stabili ordinea de zi a ședinței următoare și peste tot s'a va stabili programul lucrărilor parlamentare, cari vor fi săvârșite încă înainte de vacanțele lurgi de vară, apoi, după declarațiile făcute de unul dintre viceprezidenții camerei, ministrul de internă Șándor Iaró; va depune pe biroul camerei proiectele de lege referitoare la *reforma administrativă*. Dintr'un articol de ziar al contelui Andrassy reiese, că opoziția maghiară va participa la discuția ce se va desfășura în dietă asupra acestor proiecte și va căuta să impedeze votarea lor.

Vizita Țarului. Peste două zile, Duminică dimineață, cel mai mare și mai puternic domnitor al lumii, Țarul Rusiei, sosește la Constanța, pentru a face vizită casei domnitoare române. E de sine înțeles, că vizitei acesteia i se dă cea mai mare însemnătate politică. Mai ales cercurile conducătoare dela Viena privesc cu multă îngrijorare la dezvoltarea lucrurilor. Ele văd bine, că chestia trebuie pusă astfel:

Creștinii să se caute în ascunzătorile lor subterane, să fie scoși la lumina soarelui și torturați în măcelărită, dacă nu se vor lăpăda de credințele lor deșarte, prin cari atrag ura zeilor asupra capetelor noastre și dacă nu vor aduce jertfa convenită. Să se aplice toate pedepsele iadului față de ei și să se muncească în toate chipurile, iar cadavrele lor nemernice servească pradă cânilor și corbilor. Pacea zeilor cu voi!

S'a publicat în graiu v. u. poporului apoi s'a afișat în for. Și s'a trimis îndată în toate provinciile câte un sol, care să ducă acest edict și pretorilor și proconsulilor, ca să se comunice și acolo poporului și să-l afișeze în localitățile publice.

Și câtă fierbere era în Roma și în întreg imperiul roman.

— «Christianos ad leones», — răsuna în toate părțile din noi și mii de piepturi.

Și ce făceau bieții creștini? Priveau cu teamă în suflet la mulțimea ce înseta după sângele lor, și un fior puternic le pătrundea ființa, când vedeau cum ciocotește marea aceasta de oameni cari strigă mereu:

Ave Caesar!
Ave divus imperator!
Ave!
Christianos ad leones!
Ave Caesar!

Și se retrăgeau sărmanii spre căsuțele lor să-și mai vadă odată copilașii, să mai pe-

treacă vre o câteva clipe cu ei, căci soarta lor acum era într'adevăr mașteră.

Tăceau și sufereau.

Așteptau în toată clipa să se trezească cu omul împăratului în casă, să-i cheme în fața legii ca să-și mărturisească credința și știau bieții așa de bine că de acolo nu mai este scăpare, căci sunt timbrați cu o astfel de fărădelege, care totdeauna se pedepsește cu moarte. Pentru ei nu mai era nici dreptate, nici grație. Erau fiii perzării... Copii nimănu!

Se refugiau dinaintea păgânilor în peșterile de prin pământ, ca cel puțin acolo să-și poată săvârși în liniște rugăciunile. Dar n'aveau pace nici în măruntaele pământului. Ostașii împăratului îi aflau și acolo și-i duceau cu sutele la locul pierzării și sângerau sărmanii creștini cu zimbetul pe buze, murind pentru credința lor sfântă.

Bărbați, femei, bătrâni, copii deopotrivă se jertfeau pentru Isus. Și nu plângea nici unu. Și de ce să plângă? Doar paloșul acela plin de sânge, sau pumnalele acelea ascuțite le aduceau cununa cerească: «nemurirea». Nu plâneau; zîmbeau. Își pironneau cu drag privirea pe albastrul bolței și îngâneau într'una numele Mântuitorului, până ce sufilele lor curate nu se înălțau spre ceriu.

Sângerau cu sutele creștinii sub barele călailor și numărul lor tot nu mai

scădea. Chiar și oamenii împăratului încă s'au urit de atâta sânge vărsat înzadar și căzând pe gânduri, se adresă unul către împăratul:

«Maiestate! Ce este de făcut cu creștinii, căci nu voesc a se închide zeilor noștri? Deși pier cu sutele, totuși numărul lor crește pe zi ce merge, ba văzând ai noștri îndrăzneala, cu care mor ei pentru credință, se deifică cu sutele din mulțime și vin de se anunță, că voiesc și ei să moară cu zimbetul pe buze pentru credința aceea, pe care o mărturisesc creștinii. Sângele lor devine sămânța creștinismului!».

— «Ce-i? Nu jertfesc zeilor?... Creștinii?... Nemernicii de creștini? — răciți împăratul cuprins de o furie nebună. Să piară toți!»

Piară jumătate din imperiul roman, dar voința împăratului roman poruncește fie!

— «Bine Maiestate!»

— «Cu ce lucrăți?» continuă împăratul ceva mai potolit.

— «Cu paloșe și cu pumnale».

— «Numai cu deacestea?»

— «Numai, Maiestate!».

— «Dar focul nu-l cunoașteți? Și rășina este prea scumpă? De țepe n'ați auzit încă nimic în viața voastră? Și alte mijloace nu mai cunoașteți? Pier leii amfiteatrului de foame. Voi nu-i auziți cât de înfricoșă urlă? Nu știți ce vreau aceia? Carne și

FOIȘOARĂ.

Din vremile păgâne.

— Povestire religioasă, de Fr. Schmiedt, prelucrată de A. Nan. —

I.

Pe stradele gălăgioase ale Romei, unde se adună cetățeni din toate părțile lumii, unde se calcă om pe om, pe vremea istorioarei noastre șgomotul era din cale afară mare.

— «Ați citit edictul împăratesc? Pofțiți în for. E frumos de minune»...

Și trecătorii se îndreptau grăbiți spre forum roman, să vadă edictul împăratesc să-l citească, să știe ce spune. Și ce era? Ce spunea edictul? Spunea aceasta: «Noi Caiu Aurelian Dioclețian, împăratul imperiului roman și apărătorul zeilor, din considerarea multelor b'nefaceri, pe cari le-au făcut imperiului nostru zeii milostivi, hotărâm, ca toți cetățenii imperiului roman să se închide în public zeilor și să le aducă jertfă, ca să ne arătăm și noi pe calea aceasta cu mulțumită și recunoștință față de ei, aceia cari nu se vor supune poruncei împăratești să fie prinși și arși de vii, sau decapetați, sau aruncați în amfiteatru, ca leii flămânzi să le sfărțice trupurile b'astămate, sau pe ori-ce altă cale să li se curme viața.

după vizita aceasta încotro își va îndrepta România politica sa externă? Se va desface oare de tot de tripla alianță, căutând să-și croiască o direcție nouă politică? Într-o speranță a celor dela Viena este depusă în regele Carol al României, dela care se așteaptă, că nu-și va înăbuși încă nici acum durerea pentru pierderea Basarabiei și nu va permite nici o schimbare fundamentală în politica externă a României. În acest înțeles scriu toate ziarele mari din Austria. Nici unul însă nu-și pune întrebarea pe care toate ar trebui să și-o pună, anume: Ce am dat noi, cei din Austro-Ungaria, Românilor din regat ca să putem fi îndreptățiți să le reclămmăm prietenia și pentru viitor?

O vorbire frumoasă.

(Fine).

Astfel trebuie să punem cea mai mare grabă pentru instituirea școlilor sătești de gospodărie, promovând totodată și industria casnică. Prin ajutorarea noastră, prin legăturile noastre ce vom avea cu femeile dela sate, produsele sale de industrie casnică și produsele gospodărești să fie o meserie, un comerț, în mâna tărâncii române. Cu cât femeia din popor va fi mai instruită în gospodăria casnică, cu atât se va ridica bunăstarea noastră a tuturor, pentru că tot ce se adună acolo, la talpa țării, se revărsa cu belșug peste întreg poporul.

Mai departe avem neîntârziata trebuință a face pretutindeni instituțiuni pentru ocrotirea micilor copilași, ai căror părinți alergând după hrana lor zilnică îi lasă să piară trupește și sufletește prin colbul și mocirlele satelor, sau pe pavagiile și prin curțile dosnice ale orașelor, în prada neajunsurilor și a năpastelor.

Vom crea cu ajutorul bisericilor azile pentru scutul zilnic al copiilor, cari ne pot servi totodată ca grădini froebeliane, fiind deoparte mai lesne de instituit și din toate punctele de vedere mai preferabile pentru necesitățile poporului nostru dela sate.

Iar ca ținta cea mai înaltă vom avea realizarea aceluia mare azil, care să adăpostească pe cei mai nenorociți dintre copilași, pe cei mai mașteri de desăvârșire lipsiți de iubirea părintească, pe copiii orfani. Este dureros a cunoaște mizeria acestor nefericiți, părăsiți și rămași pe drumuri, în mila sortii și în groaza primejdii. În activitatea mea de până acum am avut adesea prilejul a străbate de aproape în durerile la cari este expusă această mică omenime neputincioasă, care nu poate crește nici ca florile câmpului, nici ca paserile cerului, pentru că mâni aspre și nemiloase se întind asupra lor: foamea, setea și frigul, înfricoșăți argați ai morții. Aceștia sunt păzitorii lor pe pământ.

sânge. Mai faceți și pe placul lor! Iar de unelte grijiți să nu prindă rugina. Alte povești nu mi mai cereți, căci îmi descare mânia și asupra capetelor voastre! Ați înțeles?

— „Înțeles, Caesare”.

Se depărtă măhuit în suflet omul împăratului și luă dispozițiile cele mai aspre pentru îndeplinirea voinței împărătești. Porunci, ca 'n revărsatul zorilor ostașii și călăii să fie în slujbă. Călăii să-și grijească uneltele, iar ostașii să viziteze toate pustietățile din pământ și de pe pământ, — căci bieții creștini preferau locurile acestea, — și să aducă în for tot ce află viu pe acolo.

Și era lucru mare în ziua următoare. Călăii lucrau cu încordare în revărsatul zorilor. Iși ascuteau pumnalele și paloșele, a-prinseseră focurile în for, încălzeau metalele, așezau columne în pământ, pregăteau tepele, răzând și glumind în tihnă. Și ostașii încă erau în slujbă.

Ingerii se puseră și ei pe lucru în cer. Impleteau din razele de soare cununi măiestre, cununi cerești pentru sutele de creștini, cari vor săngeră în ziua aceasta mare, pentru sutele de mucenici.

Vremea trecea. Lucrau și ingerii și călăii. În for se adună o mulțime de oameni. Și strigau cuprinși de o furie nebună plebeii:

— „Christianos ad leones!”.

Și tremurau creștinii amestecați printre ei, căci îi vedeau însetând după sângele lor,

Cine să-i apere, ca să nu cadă în curse? Cine să-i apere, ca să nu fie schilodiți la trup și la suflet?

Mama poporului are această datorie să fie și mama orfanilor, să strângă pe nenorocitele odrasle la sine și să le alinte, nu numai cu hrană și cu vestminte, dar cu dragoste părintească și cu bună învățatură, cu cuvântul lui Dumnezeu.

Vedeți, iubite surori, cât de mult trebuie să ne grăbim a ridica casa milostivirei! Să realizăm această capitală misiune, imperioasă pentru binele neamului nostru.

Cu cea mai mare pripă, cu mijloace metodice, trebuie să strângem obolul nostru, dela bogat și sărac, dela mare și mic, dela oraș și dela sat, pentru că tot Românul va ști, că aceasta va fi pomană sa cea mai mare și cinstea sa cea mai deosebită de a fi scris în cartea milostivirei.

Și vom izbuti, iubite surori, pentru că am dovedit că suntem de unite într'un cuget și într'o simțire, pentru că solidaritatea noastră este atât de pronunțată între frunțile conducătoare, ca și cum de multă vreme ar fi fost urzite pentru înfiriparea noastră prin mii de ite.

Izbânda va fi a noastră, pentru că credem și vom putea, iar această credință tare în Dumnezeu o vom păstra și în viitor, căci altcum tot ce am clădi ar fi zadarnic, am clădi pe nășip. Numai așa vom putea concentra voința noastră și numai din sămințele religiei răsar binele și puterea noastră morală; iar toate ispitele, primejdiile și toate păcatele de moarte ne-ar birui, dacă nu ne-am îmbrăca sufletește în această armură mântuitoare.

Vom izbuti, pentru că femeia va trebui să pună toate însușirile sale bune în serviciul marelui cauze; cu ambițiune, cu nerăbdarea și cu stăruința, cu istețimea, cu agerimea minții sale, cu bunăstare, cu rugăciuni și cu lacrimi, va ajunge la scopul său, pentru că femeia prin puterea sa de asimilare se însufleștește și suferă pentru cauza căreia se dedică.

Iar de greșelile și slăbiciunile vechi, cu cari femeia a trebuit să se înarmeze în timpurile de apăsare, ea se va desrobi.

Noi vom crea o eră nouă a cugetării, a judecării și a cultului, potrivită noiei epoci de dezvoltare în care trăim.

Armele noastre vor fi cinstea, demnitatea, adevărul și dreptatea.

Fără subterfugii vom avea statornicia și curajul a purta consecințele acțiunilor noastre.

Femeia nu va fi o păpușă fără vlagă, care așteaptă să fie alintată și

ca fiarele codrilor. Tremurau și așteptau în taină senzația zlei.

Pe când se ivi pe orizontul Romei soarele, o trupă de ostași sosise cu o ceață de creștini și bieții fură măcelăriți la clipă, așa încât primele reze aurii pornite din ochiul mare de pe orizont se răsfârgeau în sânge roșu în forul roman.

Soseau mereu ostașii împăratului din toate părțile și aduceau tot cete de creștini. Și-i provocau în for să se lase de credințele lor deșarte, să tămieze zecilor, dar ei nu voiau, spuneau că sunt mai aplicați spre moarte, decât a se lăpăda de credința lor. Zadarnic îi ademeneau cu daruri și cu favoruri, zadarnic îi amintau cu chinuri infernale, ei știau una: a crede până la moarte.

Și-i omorau. Nemernicia omenească iscodise mii și mii de planuri pentru omorarea lor. Li puneau sub paloșe, li spânzurau, le străpungeau cu pumnalul inimile curate, li trăgeau în tepe, li urguau cu rășină și-i aprindeau să ardă, să ardă ca luminile, li puneau pe lespele de metal în roște în foc, și era vai de acela care ajungea pe mâinile călăilor. Și bieții creștini nu se tânguiau. Sufereau și chinul și batjocura cu resignațiune creștinească. Pe-reau astfel cu sutele.

(Va urma).

ademenită cu lingușiri și cu daruri, nici sclava supusă, care robește și tremură de frica stăpânului ei, ci va fi o ființă omenească, care cu judecată deplină și în tovarășie cu soțul ei va avea aceleași drepturi de existență și aceeași parte de muncă la greul vieții.

Exemplul ce-l vom da noi generațiunii viitoare va fi cea mai sigură cheazășie pentru viitor.

De sus până jos vom toarce firul vieții noastre naționale și morale în preajma vremurilor viforoase, în mijlocul valurilor străine: vom fi mângâitoarele familiei noastre și vom dăruie mângâiere marelui noastre familii românești, vom fi campioane de cultură și stâlpi de credință pe plaiurile noastre străbune.

Ție, viitoare generațiune, vouă mamele române urmașe vă preparăm această lucrare a viitorului, și v'o încredințăm cu acea legătură sfântă, că oricât de negru, de rău, de desnădăduit va fi ceasul prin care veți trece, să nu o abandonați, ci ca eroii și ca martirii, cu suflet cald și entuziast, să vă îmbărbătați pentru această lucrare.

Atunci coborârea noastră pe povârnișul repede al vieții ne va fi luminată de cele mai purpurii și strălucitoare apusuri, pentru că privind înapoi vă vom vedea pe voi mame române suind din răspuțeri pe urmele noastre, vă vom vedea ajunse pe culmile biruitoare, iar noi în bucurie paradisiacă prin voi vom continua opera noastră începută.

Incheând mă rog către Tine, Doamne Dumnezeule! (Toată asistența se scoală în picioare) Întărește începuturile întemeiate, dă-ne spor și putere pentru lucrarea noastră, învrednicește-ne cu harul tău, ca să fie trainice așezămintele noastre, dă-ne ajutorul tău, pentru că credem fără șovăire, că precum există un larg de lume fără hotare, așa există și o înțelepciune fără de margini, o bunăstare și o milostivire imensă și fără hotare, care ești tu, o Doamne, celce veghezi asupra tuturor și sub a cărui ocrotire găsim liniște! Amin!

Adunarea dela Ileanda-mare.

În adunarea populară română, ținută Duminecă în Ileanda-mare, s'a votat, cu înăstărire și unanimitate următoarea

Rezoluțiune:

Poporul român întrunit în adunarea populară ținută în Ileanda-mare la 8 Iunie st. r. 1914

I. Având în vedere, că poporul român de sub coroana Sfântului Ștefan din Transilvania și Ungaria, este lipsit de drepturile sale naționale, ba este adeseori împiedecat nu numai în dezvoltarea sa națională, ci chiar și în exercitarea drepturilor și libertăților cetățenești și politice;

având în vedere, că reforma electorală, de curând înfăptuită, — atât prin împărțirea cercurilor, cât și prin statornicirea dreptului electoral, — este îndreptată în mod vădit în contra validității politice a poporului român,

având în vedere, că nemulțămirea ce urmează din această stare umilitoare și jignitoare, este nu numai în detrimentul poporului românesc, ci și al țării și al întregii monarhii,

convins fiind, că această tristă stare de lucruri numai prin înfăptuirea dorințelor exprimate în programul politic al partidului național român se va putea înlătura și numai luptând în deplină solidaritate sub steagul acestui partid își va putea atinge ținta sa legală și justă:

Iși exprimă nestrămutata sa credință și alipire către programul partidului național român și către organizația sa de partid, fiind hotărât a purta lupta politică în deplină solidaritate și fără șovăire.

II. Tare în conștiință, că poporul român a fost totdeauna și este și astăzi supus loial al dinastiei habsburgice și că și-a făcut și își face fără șovăire datorile față de patria în care trăiește, protestează cu toată energia în contra celor ce atribue poporului român o politică iredentistă străină de firea și de convingerile noastre politice.

Credința noastră către Tron și patrie poporul român nu o afirmă numai prin cuvinte. Secoie d'arândul părinții și străbunii noștri au dovedit-o în chipul cel mai strălucit prin fapte.

Pentru Tron și patrie ei și-au vărsat sângele șiroaie pe toate câmpurile de războiu ale monarhiei noastre și nici odată Românilor n'au șovăit la credința lor și nu cu conspurcat cu inimii țării sau ai monarhiei habsburgice. Dacă prin urmare, cândva s'ar ivi chiar și între Români glasuri contrare, cauza, care le ar putea produce, este sigură politica de maghiarizare aplicată și în trecut și în prezent ca sistem de guvernare.

III. Recunoaște fără înconjur, că între națiunea maghiară și națiunea română există o superioară comunitate de interese, și e gata a da concursul său pentru siguranța elementului maghiar, având și concetățenii noștri maghiari și mai ales guvernele țării să contribuie prin legi și instituții pozitive la a noastră siguranță, la a noastră întărire națională: a Românilor din regatul ungar.

Pretinde deci, deplină și neîntârziată recunoaștere a individualității politice naționale a poporului român, în cadrele monarhiei și ale regatului ungar, care individualitate este perfect compatibilă cu unitatea statului și cu libera dezvoltare a tuturor celorlalte națiuni din patrie, și sollicită înfăptuirea fără amănare a unei reforme electorale pe deplin corăspunzătoare justelor considerațiuni democratice, și nu mai puțin ocrotirea intereselor culturale și economice ale poporului român.

IV. În urmare regretă, că în tratativele sale cu delegații partidului nostru național, dl prim-ministru al Ungariei nu a crezut de cuvință să dea poporului nostru garanțe serioase și constituționale pentru libera sa viață națională. Dar fără recunoașterea drepturilor noastre naționale pacea, și de noi dorită, între națiunea maghiară și română este cu neputință a se încheia vreodată.

Vedem cu adânc regret, că guvernul prezidat de contele Tisza consideră ca o concesione reintroducerea catechizării românești și admiterea limbii noastre în școlăle primare de stat numai ca simplă limbă interpretativă, deși acele școli sunt susținute și din biruri ale poporului român în număr de 3 1/2 milioane suflete, cari prin dările lor de bani și sânge, sunt un element tot așa de „susținător de stat“, în proporție, ca și elementul maghiar.

Dar și acestea pretinse „concesiuni“ sunt cu desăvârșire nimicite prin menținerea diecezei maghiarizatoare de Hujadorog, prin condamarea la pușcărie a Românilor, cari, bazați pe dreptul firei, pe legi pozitive, buie papale, decrete împărătești, protestează contra înființării ei; prin noile prigoniri ale zărelor noastre naționale; prin trebuințarea a zeci de milioane de coroane pentru întemeierea de nouă colonii maghiare între Români; prin nesocotirea limbii românești în oficiile publice; prin declarația publică a domnului prim-ministru, că nici d-sa nu va executa nici măcar legea Naționalităților, lege sancționată de Majestațea Sa și neabrogată; și prin înfăptuirea noiei legi electorale îndreptate împotriva popoarelor nemaghiare.

V. Ori cât ar fi de asupritoare sistemele de guvernare sub care trăiește o parte a neamului românesc, noi ne simțim sub raportul cultural un singur popor cu Românilor de pretutidenea și nici o putere lumească nu are dreptul și nu va izbuti să slăbească această coeziune morală, să întunece această a noastră milenară și sfântă conștiință. Ea este rodul istoric și cu desăvârșire natural al glorioasei noastre origini comune și al limbii noastre naționale. Constată deci, că ori și cine atacă și vrea să umilească ființa noastră națională a Românilor din Ungaria sau din alte țări, jghește sufletul tuturor Românilor.

VI. Poporul român va jertfi avarea și sângele său pentru Tron și patrie, — însă nici odată nu se va lăpăda de legea și limba sa, de pământul, de credințele și tradițiunile sale strămoșești. Pentru nimeni și pentru nimic în lume nu-și va jertfi neamul românesc sufletul său: naționalitatea sa.

Nici odată Tronul nu ne-a cerut asemenea jertfe și nici patria nu ne-o poate cere. Numai partide și guverne, fără dreptă judecată, au îndrăsnit și îndrăsnesc să ceară asemenea jertfe, contrare firii și dezastruoase pentru însăși existența țării.

VII. În fine exprimă deplină încredere față de comitetul central al partidului, față de deputatul cercului Dr. Mihali și față de deputații români naționali din parlamentul Ungariei și îi roagă să perziste în lupta ce o conduc.

Programul examenelor

la școlile medii gr. or. române din Brașov.

Anul școlar 1913-14.

A) Examenul oral de maturitate la gimnaziu se va ține în zilele de 5/18-11/24 Iunie în sala festivă a școlii.

B) Examenele private (particulare) se vor ține în zilele de 13/26-17/30 Iunie, - având cei admisi la examenele private să se prezinte în cancelaria direcțiunii gimnaziale Joi în 12/25 Iunie la 9 ore dimineața.

C) Examenul public de gimnastică se va ține în curtea de gimnastică (intrarea din strada băilor de aburi) Duminecă în 15/28 Iunie la 5 ore p. m.; în caz de timp nefavorabil: în ziua următoare.

D) Examenele publice de încheiere se vor ține Vineri și Sâmbătă în 27 și 28 Iunie v. (10 și 11 Iulie n.) după următorul program:

I. La gimnaziu.

Vineri, în 27 Iunie v.

Ora:	Clasa:	Obiectul:	Profesorul:
7 1/2-8	VII.	Latina	I. Petrovici
8-8 1/2		Fizica	A. Ciortea
8 1/2-9	VI.	Elina	V. Neguț
9-9 1/2	"	Matematica	T. L. Blaga
9 1/2-10	V.	Maghiara	Dr. I. Bunea
10-10 1/2	"	Germana	Dr. Al. Bogdan
10 1/2-11	IV	Istoria natur.	D. Lupan
11-11 1/2	"	Religia	Dr. C. Papuc
11 1/2-12	"	Declamațiune Coruri vocale	
2 1/2-3	III.	Maghiara	Ax. Banciu
3-3 1/2	"	Istoria	Gh. Vătășan
3 1/2-4	II.	Româna	Nic. Sulică
4-4 1/2	"	Geografia	D. Lupan
4 1/2-5	I.	Latina	V. Neguț
5-5 1/2	"	Religia	Dr. C. Papuc

II. Școala reală.

Sâmbătă, în 28 Iunie v.

Ora:	Clasa:	Obiectul:	Profesorul:
7 1/2-8	IV.	Religia	Dr. St. Stinghe
8-8 1/2		Româna	Dr. C. Lăcea
8 1/2-9	III.	Istoria	G. Vătășan
9-9 1/2	"	Fizica	V. Micula
9 1/2-10	II.	Maghiara	N. Bogdan
10-10 1/2	"	Geometria	P. Percea
10 1/2-11	I.	Geografia	D. Nistor
11-11 1/2	"	Aritmetica	V. Micula

E) Încheierea solemnă a anului școlar se va face Duminecă în 29 Iunie v. (ziua Sfinților Apostoli Petru și Pavel) în sala festivă la orele 11, după ce școlile vor fi asistat în corpore la serviciul divin în biserica Sf. Nicolae din Scheiu.

După încheierea festivă a anului școlar se vor distribui între profesori (prin d-iii profesori de clasă) în localele de clasă) te- stimoniile și anuarul școlii.

Participarea la examene și la încheierea anului este obligatorie pentru toți școlarii. Absenții nu vor primi testimoniu și anuar și vor fi eventual și în mod deosebit pe- depsiți.

Brașov (Brașov), în 27 Mai v. 1914.

Direcțiunea școlilor medii gr. or. române.

NOUTĂȚI.

Premiile „Academiei Române“. În se- siunea aceasta a „Academiei Române“ au fost acordate următoarele premii: Premiul asociațiunii craiovene de 1500 lei s'a dat *Cirii de celire* cl. I și II dela școlile civile de fete (românești din Ungaria), compusă de Angela Selgian, V. Bologa și E. Precup. Premiul Adamachi de 5000 lei a fost împărțit astfel: Dr. Aristide Grădinescu a primit 1500 lei pentru o carte din dome- niul științei medicale, Silvestru Moldovan, 1000 lei, pentru scrierile sale despre Ardeal, maiorul Gavril Negreț 1500 lei pentru scrie- rea sa despre artillaria română și I. N. Angelescu 1000 lei pentru două scrieri: „Cooperatiunea și socialismul în Europa“ și „Asi- gurarile sociale în statele moderne“. Pre- miul Prințesa Alina Stirbei pentru lucra- rea în manuscris cu subiectul: „Principiile morale și creștinești, de cari trebuie să se conducă părinții în educațiunea copiilor lor“, în sumă de 8.500 lei, a fost acordat dlui Victor Lazar.

Evadarea fraților Gerovski. Cei doi frați Gerovski, puși de multă vreme în arest preventiv în Cernăuți, au evadat din temni- țita de acolo cu ajutorul unui păzitor, de ori- gine rus, care i-a condus la un automobil și cu automobilul au plecat toți trei spre granița rusă, neurmașii de nime, pentru că dis- pariția lor din temnița a fost descoperită abia peste două ore, când ei se aflau deja pe teritor rusesc. Frații Gerovski, cari mai au un frate în Rusia, erau acuzați de crima trădării de patrie. Știrile telegrafice din urmă spun, că autoritățile rusești i-ar fi arestat, fiindcă nu aveau pașapoarte. Oa- meni politici de influență au intervenit însă, ca se nu fie estradați autorităților austriace, fiind fapta lor, cu care sunt acuzați, de natură politică.

Predică în catedrală. Duminecă, în 14 Iunie st. n. va predica în cate- drală dl *Dr. I. Broșu* despre textul: „*Tineri ție își zic școlă-te*“. Luca 7 v. 14-15.

Impăratul Wilhelm al Germaniei a sosit astăzi, Vineri, la Konopist, pentru a face vizită moștenitorului nostru de tron, Arhi- ducelui Francisc Ferdinand.

Serbarea de desvălire în școala de cadeți. O dorință veche a școlii de cadeți din loc se va realiza în 14 Iunie p. c. În această zi se va desvăli în mod festiv, în parcul școlii bustul Maieștii Sale, al împăratului și regelui nostru. Bustul lucrat în marmură de Carrara, este opera unui sculptor, care a servit la școala de cadeți ca subofiter și este elevul cunoscutului Fadrusz. Programul sărbării este următo- rul: 13 Iunie a. c. retrăgerea cu muzică; 14 Iunie a. c. sărbarea de desvălire și anume: 1. serviciu divin înaintea monumentului, la 9 ore înainte de amiază; 2. cuvânt adresat comandantului de corp de către cel mai bătrân ofițer, eșit din școala de cadeți, cu rugare ca să dea poruncă pentru desvălire; 3 la senul dat de comandantul de corp: desvălirea bustului, deșargarea trupelor, focurile de salut ale artileriei; 4. cântare de laudă, rugăciune pentru Maieștatea Sa; 5. predarea bustului în grija comandantului școlii, prin o cuvântare a comandantului de corp; 6. răspunsul comandantului școlii către comandantul de corp și cuvântare adresată elevilor școlii; 7. defilare; 8. vi- zitarea institutului; 9. la 1 oră p. m. dineu festiv. Intrarea în parcul școlii, înainte de amiază, este permisă numai oaspeților in- vitati, domnilor ofițeri și funcționarilor mili- tari, precum și familiilor acestora. După orele 4 1/2 p. m. îi este permis și publicului a intra în parc și a privi monumentul. În preziua sărbării se va așeza în parcul școlii și un monument al principelui Carol de Schwarzenberg, odinioară fost guvernor în Transilvania și Feldmarschalleutnant, care monument a stat mai înainte în grădina Șeguna și a fost redat școlii de către Excelența Sa, Mitropolul gr. or. I. Mețianu, în înțelegere cu Excelența Sa, domnul comandant de corp.

Grevă. Asistenții dela farmaciile din Budapesta s'au pus în grevă, din motivul că proprietarii farmaciilor nu vreau să le urce salarele. Colegii lor din mai multe o- rașe din provincie s'au alăturat la mișcarea lor, punându-se și ei în grevă.

Apel. Primim următoarele: Congresul al treizecișaptelea al medicilor și fizi- cianilor din Ungaria își va ține ședințele în zilele de 30 August până în 2 Septembrie 1914 la Sibiu. Cu ocaziunea aceasta sunt așteptați cam 400 de oaspeți. În considerare că nu se găsește la hoteluri camere în număr îndestulător, onorații cetățeni sibieni sunt respectuos rugați să pună la dispoziția comitetului de facvartirare cât mai multe locuințe private. De dorit sunt camere mo- bilate cu câte 1-2 paturi și cu serviciul necesar, fără mâncare. Pentru a face o listă de asemenea camere, au să meargă, în zilele proxime, bărbați de încredere dela casă la casă. Acestor domni este să li se comunice numărul odărilor și paturilor, ce pot sta la dispoziția oaspeților, precum și prețul și alte dorințe privitoare la persoana care va fi facvartirat. *Comitetul local.*

Călătoria lui Gorki. Scriitorul Maxim Gorki, care după o absență de opt ani s'a întors nu de mult în Rusia, are să plece earăși în străinătate. Starea sănătății sale în timpul din urmă s'a înrăutățit. De aceea medicii i-au recomandat să petreacă vreme mai lungă la Davos. Cercurile care stau aproape de scriitor, spun că Gorki se va stabili de nou în Italia.

Exerciții pe munți. Se anunță din Viena, că trupele staționate în Galiția au să facă exerciții militare în Carpații de nord ai țării. Astfel în anul acesta se vor ține ex- exerciții la munte, a căror țintă este ca trupele obișnuite la șes să se deprindă și cu manevrele facute pe munți.

Cărți puse la index. Lista cărților in- terzise de abiserică Romei s'a înmulțit cu data de 3 Iunie, când s'a publicat un de- cret unde între alte cărți contrare dogme- lor se cuprind și trei lucrări ale filozofului și academicianului francez Henri Bergson.

Neînțelegeri între greci și bulgari. Din Sofia se scrie, că locuitorii bulgari au luat în posesiune biserica grecească din acest oraș. Bulgarii voese la felul acesta să-și răzbune pentru prigonirile, la care sunt ex- puși frații lor din Grecia. Ocupări de bi- serici grecești se anunță și din alte comune bulgare.

Pensionări în masă. Direcția căilor ferate ungare a hotărât ca toți funcționarii, săi, cari au trecut de 60 de ani, ori au implinit 36 ani de serviciu, să fie trecuți la pensie. În urma acestei hotărâri se vor pensiona în cursul anului 1914 peste 500 de funcționari. Deoarece prin aceasta se va îngreuna prea mult budgetul institutului de pensii, la locurile competente se proiectează urearea taxei, ce se plătește la fondul acestui institut.

Teatru în Blaj. Producțiune teatrală aranjează Reuniunea femeilor române din Blaj, Duminecă în 14 Iunie în sala de gim- nastică de acolo. Reprezentația se dă în favorul Orfelinatlui Uniunii femeilor române din Ungaria. Începutul la orele 8 seara. Taxa de intrare: Loc I. 2 cor., loc II. 1.50 cor., loc de stat 1 cor.

Casă de economii în școală. Autori- țările didactice din Newyork au hotărât să înființeze în toate școlile primare din oraș așa numite *casse de economii*, în scop de a deștepta și dezvolta în copii senti- mentul de cruțare. Depunerile copiului se păstrează în banca școlară, până când ajung la suma de a putea fi primite într-o bancă mare. Instituția aceasta este întrou- dusă de câțva timp și în Italia, unde a dat cele mai bune rezultate, și unde elevul sau eleva după terminarea școlii primare își primește întreaga sumă economisită împreună cu interesele sale. În unele ora- șele germane învățătorii încearcă să de- primă copiii la cruțare așa, că li se dă- ruiește la însciere câte o cărticică de de- puneri poștale în sumă de o marcă.

Intrunire colegială. La dorința mai multor colegi de-ai noștri, prin aceasta convocăm pe toți colegii noștri, cari au absolvat cursurile teologice la Seminarul Andreian în anul școlar 1903/4, la intrunirea colegială de 10 ani, care se va ține la 26 Iunie v. (9 Iulie n) a. c. Cei sosiți vor fi așteptați Miercuri seara la 25 Iunie v. în „Hotel Boulevard“, unde se va sta- bili programa. Colegii sunt rugați a avza pe frațele Traian Petrișor, paroh în Gușterita (Szenterzsébet p. u. Nagyszeben), cel mult până în 23 Iunie v. Gușterita, la 28 Mai (10 Iunie) 1914. *Traian Petrișor*, paroh. Turnișor: *Romul Platos*, paroh.

Invenția lui Ulivi. Inginerul italian U- livi a ținut Duminecă în Genua o prele- gere despre invenția sa, care cum se știe poate să aprindă materiile explosive la o anumită depărtare. La prelegere au parti- cipat: ministrul de marină, numeroși gene- rali și reprezentanții autorităților comunale. Temeiul invențiunii este principiul că unele raze ultraviolete în atingerea lor cu meta- lul se prefac în electricitate. Ulivi a de- clarat că la o depărtare de 17 kilometri poate arunca în aer ori ce materie explo- zibilă, vase de război și magazine de praf de pușcă. Inginerul lucrează acum la un aparat a cărui putere va străbate la o dis- tanță de o sută de kilometri. Ministrul de războiu al Italiei a făcut o serie de probe reușite cu razele Ulivi.

Patria divorțurilor. Biserica presb'te- riană și-a ținut zilele acestea adunarea generală în Chicago. În raportul său con- stată că numărul divorțurilor pe teritorul Statelor unite ale Americii de nord a cres- cut în mod extraordinar. Cauza apariției este împrejuraroe, că prea ușor și prea răbi- bit se încheie căsătoriile de astăzi. Stati- stica spune, că tot a unsprezecea căsătorie se sfârșește cu despărțire. Numai în Ja- ponia se mai află astfel de stări de lucruri. Pentru a îndrepta răul existent, raportul propune să se pornească o mișcare gene- rală în scop de a face educația poporului și z-l lămuri cu privire la importanța căsă- toriei și la puterea distrugătoare a divor- țului. Adunarea a votat un proiect de con- cluz, care cere ca despărțirea numai atunci să se enunțe, când părțile au stat cel puțin doi ani pe teritorul aceluiaș stat, iar sen- tența de divorț să nu fie valabilă, decât după un an dela publicare.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriași, al Reu- niunii sodalilor sibieni, au mai dăruit: Eri- genia Popescu n. Că boreanu și fiica ei Corneia Cicheli, 40 bani, Oprea Solomon, învățăcel lăcătuș, 25 bani, Traian Marian, ospătar, Victor Enyedi Aiudanu, sodal cum- pânăr și Dr. Octavian Costea, diacon ce- remonial, câte 20 bani, Maria Bratu, comers. (Măhaci) și fiica s'a Hortenzia, 40 bani, Nicolae Vesteian, ucenic barbier, 35 bani, Alexandru Costeiu-Popa, acar la C. F. R. (Răuavadu), 50 bani, din lădta ucenicilor s'a ridicat cor. 11-13 + cor 3 18 + cor. 2-91 - cor. 17-22, iar în taxele ședinței lite- rare festive a 2-a cor. 12-95. La legatul Mateiu Mocanu, pentru ajutorarea copiilor săraci, aplicați la meserii din Cernațu Să- celelor, al acestui fond au intrat dela Con-

stanțiu Popovici, varch (Slimnic), 20 bani, Ioan Ghișu, paroh (Răchita), 50 bani, Po- povici Mondoc, inv. (Sebeșul super.), 40 și Vic. Tordășian, prezident 10 bani.

Sancțiunea pragmatică. Un profesor tiner dela academia de drepturi din Kec- kemét, Csik y István, făcând cercetări prin arhivele țării în Budapesta, a descoperit esemplarul original (manuscrisul) al sanc- čiunei pragmatice, despre care se susținea până acuma că ar fi perit. Manuscrisul, la care au lucrat cinci copisti, e subseris de regele Carol III, de cancelarul Illé házy M'os și de Sgray Jozsef.

Bioscopul Apollo de pe piața Hermann, va reprezenta Sâmbătă și Duminecă în 13 și 14 Iunie n. 1914 următorul program: Insula W'ght (Anglia), după natură. Războiu războiului, dramă în 3 acte, colorată de Al- fred Machin. Pățaniile lui Lehman, umo- ristic, jucat de And é Deel. Panglica cu picuri, dramă detectivă în 2 acte. (Seria Sherlock Holmes) Willi înlocuște servi- torul, umoristic.

Poșta redacției.

Dlui I. Gh. Blăjel. Folosiți și pentru copile date celor ce au terminat în trecut clasa a șasa, tot tipăriturile pe cari le în- trebuiți pentru cei ce acuma termină aceeași clasă.

Bud'pesta. În numărul prox'm. în cal- de astăzi nu s'a putut.

Cartea de Aur.

A apărut volumul VII din valo- roasa publicațiune a domnului T. V. Păcățian: „*Cartea de Aur, sau luptele politice-naționale ale Românilor de sub coroana ungară*“. În volumul acesta, de o estensiune de 50 coale de tipar, e descrisă epoca dintre anii 1881-1896, cu toate mișcările politice-naționale din acei ani, ca: organizarea partidu- lui național român, conferențele naționale din Sibiu, Memorandul, Re- plica, procesul Replicei, procesul Me- morandului etc. și sunt date în între- gime vorbirile parlamentare, rostite de deputații români în dietă și de Ar- hieriei români în casa de sus. Sunt date și păreriile bărbaților de stat maghiari și vorbirile lor, rostite în chestia de naționalitate. Prețul acestui volum face 12 coroane exemplarul broșat și 14 coroane exemplarul legat. Doritorii de a-l avea, sunt rugați să se adreseze autorului în Sibiu (Nagy- szeben).

Mersul trenurilor în Sibiu.

Dela 1 Mai până la 1 Octomvrie 1914.

I. Sosire.

Dela *Copșa mică* (Kiskapus): La orele 3-53 noaptea, 7-12 dimineața, 11-29 n. de a., 5-45 d. a. și 8-56 seara.

Dela *Ocna* (Vizakna): (Din 15 Mai până la 15 Septemvrie) 10-15 dim., 3 17 d. a., 7-19 seara și 10-48 noaptea.

Dela *Vințul de jos* (Alvincz): 6-40 dim., 11-39 n. de a., 4-29 d. a. și 8-46 seara.

Dela *Făgăraș* (Fogarasz): 7-16 dim., 12-27 d. a. și 9-50 seara.

Dela *Turnu-roșu* (Verestorony): 11-50 n. de a., 3-37 d. a. și 10-27 noaptea.

Dela *Agnita* (Szentagota): 6-43 dim., 12-55 d. a. și 7 ore seara.

Dela *Cisnădie* (Nagydszód): 7 ore dim., 1-18 și 3-22 d. a., 8-03 seara (până la 15 Septemvrie, în Dumineci și sărbători) și 10-54 noaptea.

II. Plecare.

La *Copșa mică* (Kiskapus): 7-27 dim., 1 d. a., 5 01 d. a., 7-20 seara și 11-04 noaptea.

La *Ocna* (Vizakna): (Din 15 Mai până la 15 Septemvrie) 8-55 dim. 2 ore și 3-30 d. a. și 9 08 seara.

La *Vințul de jos* (Alvincz): 3-05 noa p- tea, 7-37 dim., 10-35 n. de a. și 4-51 d. a.

La *Făgăraș* (Fogarasz): 4 20 dim. ctu 2 d. a. și 5-55 d. a.

La *Turnu-roșu* (Verestorony): 4-06 dim., 12-56 d. a. și 4-42 d. a.

La *Agnita* (Szentagota): 3 40 noaptea, 7-43 dim. și 3-38 d. a.

La *Cisnădie* (Nagydszód): 5-21 și 7-30 dim., 1-29 d. a., 3-56 d. a. (până la 15 Sep- temvrie, în Dumineci și sărbători) și 9-23 seara.

Nr. 306/1914. (482) 1-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III-a Glod, prin aceasta se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. pentru congruă.

Cererile de concurs să se înainteze subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul deschis, iar reflectanții să se prezente în parohie pentru a cânta, cuvânta eventual celebra, cu știrea și învoirea protopopului.

Geoagiu, (Alyogy) 24 Maiu 1914.

Oficiul protopresbiterial al tract. Geoagiu, în conțelegere cu com. parohial.

Ioan Popovici protopop.

Nr. 25/1914 (484) 1-3

Concurs.

Cu începutul anului școlar 1914/1915 este a se ocupa postul al II-lea de învățătoare la școala elementară de fetițe din Abrud (Abrudtanya), susținută de Reuniunea femeilor române din Abrud, Abrud sat și jur.

În scopul acesta sunt invitate toate acele candidate de învățătoare, cari doresc a ocupa acest post, să și înainteze cererile concursuale, cel mult până în 10 Iulie n. a. a. c., la adresa secretarului Reuniunii în Abrudbánya.

Cererile întrate mai târziu, precum și acele cereri, cărora nu lipsește a putea aceluși atestatul de calificatie învățătoare, nici extrasul de botez al candidatei, — nu se vor lua în considerare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: Salariul normal în legile statului obligator și pentru susținătorii școlilor confesionale va fi solvit din cassa Reuniunii, în rate lunare anticipate, apoi cvartir liber în edificiul școlii. Candidatele cari pe lângă califiatie necesară învățătorilor dela școala elementară populare, cu limba de propunere română, vor dovedi că posed califiatie corespunzătoare și din lucrul de mână și pian, — vor fi preferite.

Nou aleasa învățătoare e îndatorată să observe dispozițiile regulamentului intern al Reuniunii; să conducă elevele școlii, în fiecare Duminică și sărbătoare la biserică; în caz de lipsă să catehizeze, deci va trebui să posed califiatie necesară și din studiul religiunii; iar pentru cazul, când la aceasta școală s'ar inaugura cursul de repetiție economic, e îndatorată să instruzioneze elevele acestui curs, fără a reflecta la alte dotațiuni.

Din ședința comitetului Reuniunii femeilor române din Abrud, Abrud-sat și jur, ținută la 29 Maiu 1914

Ana Filip m. p., președintă, Ioșif Gomboș m. p., secretar.

Nr. 254/1914. (479) 2-3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa II Cănelul-de-jos se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele sunt cele fasonate în coala B. (întregire superioară).

Concurenții își vor așterne cererile de concurs la subsemnatul oficiu, având după obținerea concesiunii din partea protopresbiterului concerned, a se înfățișa în biserică spre a cânta, cuvânta și eventual celebra.

Deva, la 22 Maiu 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al Devai în conțelegere cu comitetul parohial concerned.

Dr. Ioan Dobre protopresbiter.

Contabilitate dublă

și caligrafie în 6 săptămâni se poate învăța perfect. Succes garantat. Serisori de mulțumită și recunoștință stau la dispozițiunea ori și cui Sibiu, strada Fingerling Nr. 1.

(472) 6-15

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Masa ieftină

Gătirea mâncărilor de dulce și de post

Rețete de bucate simple și bune

Zotti Hodoș.

Prețul cor. 1.20 + 10 fil. porto.

Nr. 381/1914. (480) 2-3

Concurs.

Pentru întregirea parohiei de clasa III Soharu, protopresbiteratul Abrudului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Venitele sunt cele fasonate în coala B.

Cererile de concurs se vor înainta subsemnatului oficiu în termenul arătat și cu prealabila încuviințare se vor prezenta în o Duminică sau sărbătoare la biserică spre a cânta și predică, resp. celebra.

Abrud, 23 Maiu 1914.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. român al Abrudului în conțelegere cu comitetul parohial.

Petru Popovici protopresbiter.

Concurs.

Pentru întregirea postului I. de învățător la școala noastră confesională gr.-or. română din Aciliu (tractul Săliște), devenit vacant prin moartea inv. Traian Oprea conform ordinului Preașteratului Consistor din 6 Martie a. c. Nr. 2697 șol se deschide concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Dela biserică 1000 cor. plătibile în rate lunare anticipate; restul la minimul legal precum și gradațiile se vor cere dela stat pe baza documentelor celui ales.

2. Cvatir în natură, eventual 100 cor. relut de cvatir. (477) 3-3

3. 1/4 jugăr grădină eventual 20 cor. relut de grădină.

4. Pentru conducerea școlii de repetiție economice și a grădini de pomi 100 cor.

Pe lângă datorințele impuse prin lege și regulamentele în vigoare, învățitorul ales va fi dator fără altă remunerație:

1. Să instruceze corul de copii, să cânte cu ei răspunsurile liturgice în Duminică și sărbători și să aranjeze producțiuni școlare.

2. Să instruceze corul adulților și să aranjeze producțiuni.

3. Să conducă școala de repetiție economică și grădina de pomi.

Cererile de concurs întregite conform legii, regulamentelor în vigoare și condițiilor de mai sus să se aștearnă oficiului protopopesc al Săliștii în termenul deschis.

Concurenții sunt datori a se prezenta în vre-o Duminică sau sărbătoare înainte de alegere spre a-și arăta dexteritatea în cântări și tipic.

Aciliu, din ședința comitetului parohial ținută la 30 Aprilie 1914.

Antonie German, președinte, Emilian Stoica, notar.

Vezut: Dr. Ioan Lupuș, protopop.

Publicare de licitațiune.

Pe baza planului și preliminarului de spese aprobat de Ven. Consistor sub Nr. 6318 epitr. 1914 se escrie licitație minuentă pentru edificarea bisericii gr.-orientale din Voila care se va ținea în 21 Iunie st. n. a. c. la 2 ore după prânz în cancelaria oficiului parch al din Voi'a unde se pot vedea până atunci planul, preliminarul de spese, precum și condițiile de licitație.

Oferte se pot înainta și în scris declarându-se că condițiunile de licitație sunt cunoscute.

Prețul de strigare este 23,000 cor.

Biserica dă în natură 90 m în cărămidă a cărui preț se subtrage din suma de sus. Licitanții au a depune ca vadiu 5% din suma de strigare.

Reprezentanța bisericii își stăpîne dreptul de a alege între minus ofrenți.

Voila, în 7 Iunie 1914. (483) 1-3

George Vasu m. p., Visalom Gabor m. p., preot, preș. com. par. not. com. par.

A apărut și se află de vânzare la Librăria arhidiecezană în Sibiu:

Constituția

bisericii gr.-or. române din Ungaria și Transilvania

sau

Statutul organic

comentat și cu concluzele și normele referitoare întregit

de

Ioan A. de Preda,

avocat și fiscal al Consistorului arhidiecezan gr.-or. rom. din Sibiu.

Prețul 2 cor. + porto 20 fil.

„IZVORUL“, institut de credit și economii, societate pe acții în Oltalsósebes.

„IZVORUL“, hitel- és tak-intézet részvénytársaság Oltalsósebesen.

Convocare.

Domnii acționari ai institutului „Isvorul“, societate pe acții, se convoacă prin aceasta la

adunarea generală extraordinară,

pe Luni în 6 Iulie st. n. 1914 la 8 oare înainte de amiază în localul institutului cu următorul

PROGRAM:

- 1. Deschiderea și constituirea adunării generale.
2. Urcarea capitalului social.
3. Modificarea statutelor.

Oltalsósebes, la 10 Iunie 1914.

(485) 1-1

Direcțiunea.

NB. La adunarea generală pot lua parte numai acei acționari, cari sunt induși cu cel puțin 6 luni înainte în registrul societății ca acționari și cari și-au depus acțiunile cu o zi înainte la cassa institutului dimpreună cu eventualele plenipotente (§. 17).

Meghívó.

Az „Isvorul“ hitel és tak. intézet részvénytársaság tisztelt részvényesei ezennel meghívotnak a f. é. július hó 6-án d. e. 8 órakor az intézet helyiségében tartandó

rendkívüli közgyűlésre.

TÁRGYSOROZAT:

- 1. A közgyűlés megnyitása és megalkakulása.
2. Az alap-tőke felemelése.
3. Az alapszabályok modositása.

Oltalsósebesen, 1914 június 10-én

Az igazgatóság.

JEGYZET. A közgyűlésen csak azon részvényesek vehetnek részt, kik legalább 6 hónappal azelőtt a részvényesek listomába be lettek vezetve s legalább egy nappal a közgyűlés előtt részvényeiket az esetleges felhatalmazással együtt a társaság pénztáránál elhelyezték (§ 17).

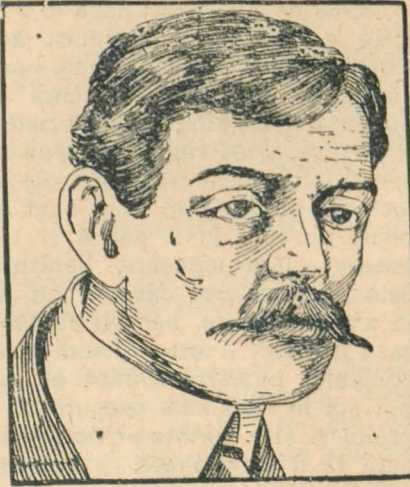
In preajma examenelor!

Dela Librăria arhidiecezană, Sibiu, se pot procura următoarele:

Table with prices for various school supplies like propise, cerneală, condeie, etc.

Cărți potrivite ca premii pentru școlari la examene.

Cataloge la cerere se trimit gratis și franco.

Înainte de întrebuintare.

După întrebuintare.

O astfel de transformare uimitoare produc

TABLETELE KOLA

KOLA-DULTZ

cel mai bun nutremânt al naturii, al facultăților și al nervilor.

Dispoziție, gândire, activitate, precum și orice mișcare a corpului depind de creeri. Sleirea puterilor, durerile de cap, depresiunea fizică, istovirea, slăbirea nervilor și slăbirea generală a corpului sunt semne pentru lipsa de putere de trai.

dă plăcere și putere de viață, precum și simțul tinereții împreună cu sănătatea și puterea de activitate, care garantează succes și fericire.

Cereți gratuit Kola-Dultz. Acuma vă dau ocaziune a vă întări nervii D-Voastré. Trimeți-mi adresa și vă trimit îndată gratis și franco o cantitate de Kola-Dultz, îndestulător spre a vă face bine și a vă pune în situațiune a aprecia puterile uimitoare ale preparatului.

Expedițiunea farmaciei la Sfântul Duh BUDAPEST, VI., secția 607.